

EL PROCÉS D'INTEGRACIÓ DE BIBLIOTEQUES UNIVERSITÀRIES: EL CAS DE LA BIBLIOTECA DEL CAMPUS UNIVERSITARI DE MANRESA

Trini Riu Amblàs, Fundació Universitària del Bages, Biblioteca del Campus Universitari de Manresa. Av. Bases de Manresa, 7-11, 93 877 72 21, trini.riu@upc.edu.

Amb la col·laboració de:

Montserrat Méndez Planell, Universitat Politècnica de Catalunya, Biblioteca del Campus Universitari de Manresa. Av. Bases de Manresa, 7-11, 93 877 72 21, montserrat.mendez@upc.edu.

Resum:

Es descriu el projecte d'integració de les biblioteques de l'Escola Politècnica Superior d'Enginyeria de Manresa, la Fundació Universitària del Bages i el Centre de Suport del Bages de la Universitat Oberta de Catalunya per formar la Biblioteca del Campus Universitari de Manresa. S'analitza, doncs, el context, es defineixen els objectius de la integració i es detalla la gestió i les actuacions dutes a terme en cada una de les fases del procés per tal d'aconseguir la total integració del personal, els serveis, els fons i el catàleg. Es conclou que el procés d'integració de biblioteques suposa molt d'esforç i implicació per part de tot el personal i de les institucions, i que per fer-lo possible cal una planificació adequada, la definició clara de fites comunes i molta comunicació.

Resumen:

Se describe el proyecto de integración de las bibliotecas de la Escuela Politècnica Superior d'Enginyeria de Manresa, la Fundació Universitària del Bages y el Centre de Suport del Bages de la Universitat Oberta de Catalunya para conformar la Biblioteca del Campus Universitari de Manresa. Se analiza, pues, el contexto, se definen los objetivos de la integración y se detalla la gestión y las actuaciones llevadas a cabo en cada una de las fases del proceso para conseguir la total integración del personal, los servicios, los fondos y el catálogo. Se concluye que el proceso de integración de bibliotecas supone mucho esfuerzo y implicación por parte de todo el personal y de las instituciones, y que para hacerlo posible son necesarias una planificación adecuada, la definición clara de metas comunes y mucha comunicación.

Paraules clau: integració de biblioteques, biblioteques integrades, biblioteques universitàries, cooperació bibliotecària, serveis compartits, gestió de biblioteques.

Palabras clave: Integración de bibliotecas, bibliotecas integradas, bibliotecas universitarias, cooperación bibliotecaria, servicios compartidos, gestión de bibliotecas.

1. Introducció

El procés d'integració de biblioteques és complex i llarg. Tal com afirma Weaver, «*library mergers at institutions of higher education should not be underestimated in terms of complexity and the volume of work involved*». ^{1,2} A continuació, es fa palesa aquesta complexitat a través de l'experiència de la Biblioteca del Campus Universitari de Manresa (BCUM): la primera biblioteca universitària integrada de tot l'Estat. Va ser un procés, iniciat fa més de deu anys, en el qual es van integrar les biblioteques de l'Escola Politècnica Superior d'Enginyeria de Manresa (EPSEM – UPC), la Fundació Universitària del Bages (FUB) i el Centre de Suport del Bages de la Universitat Oberta de Catalunya (UOC), i no va ser gens fàcil a causa de la diversitat de les institucions i la manca d'experiències de referència.

Per tal de descriure aquest procés s'ha realitzat un treball de recerca en el qual s'han recollit les dades contingudes als documents generats en la integració, així com també la informació procedent de les converses amb les persones que hi van estar directament implicades. Així, a partir de la informació recollida, es descriu el context i es detallen els passos seguits per fer possible aquest projecte: la definició dels objectius, la planificació i l'articulació. Finalment, es fa una valoració del que ha suposat la creació d'un equipament d'aquestes magnituds.

2. El context

2.1. Manresa, una ciutat universitària

A inicis de l'any 2000, Manresa era una ciutat amb una àmplia oferta universitària. Els estudis d'ensenyament superior comptaven amb més de 2.500 alumnes matriculats³ i s'estima que, a més, hi havia prop de 2.000 alumnes universitaris que residien al Bages, malgrat que estudiaven fora de la comarca.

Per fer front a la demanda de places d'estudi i de recerca, Manresa comptava amb la biblioteca pública (193 punts de lectura), la biblioteca i la sala d'estudis de la UPC (80 + 60 places) i la biblioteca de la FUB (89 places). Una oferta, que en èpoques d'exàmens i d'elaboració de treballs, no cobria les necessitats de la població universitària del moment.

¹ La integració de biblioteques en institucions d'educació superior no hauria de ser subestimada en termes de complexitat ni del volum de feina que implica. (Traducció de l'autora)

² WEAVER, Margaret. «More than the sum of its parts: a university for Cumbria». *New review of academic librarianship*. Taylor & Francis Group, vol 14, núm. 1-2 (2008), p. 79-98.

³ Dades obtingudes de l'Anuari estadístic de Manresa 2007. (Manresa: Ajuntament de Manresa, 2007).

2.2. L'aposta de l'Ajuntament de Manresa

L'Ajuntament de Manresa va fer l'aposta de concentrar els serveis de les diverses universitats de Manresa en un sol Campus per donar més força a l'ensenyament superior de la ciutat. En aquesta línia va definir un projecte de creació d'un equipament que, d'una banda, agrupés les biblioteques dels seus centres universitaris (l'EPSEM - UPC, la FUB) i, de l'altra, apropés el Centre de Suport del Bages de la UOC a la zona universitària amb la finalitat de començar a fer realitat el concepte de Campus Universitari. Així, el Consell Comarcal del Bages, la UPC i l'Ajuntament de Manresa es van coordinar per convertir l'edifici de l'antic escorxador en la BCUM (la primera biblioteca interuniversitària d'Espanya⁴ amb 1.400 m² i 246 places).

2.3. Les biblioteques

Les biblioteques que es volia integrar eren molt diferents en usuaris, col·leccions, serveis, identitat, cultura organitzativa i titularitat.

Escola - Universitat	Titularitat	Especialitats	Biblioteca
EPSEM - UPC	Pública	Enginyeria de mines Enginyeria de telecomunicacions Enginyeria química Enginyeria electrònica Enginyeria mecànica	309 m ² sense possibilitats d'ampliació
FUB (llavors adscrita a la UAB)	Privada. Promoguda per l'Ajuntament de Manresa	Infermeria Fisioteràpia Logopèdia Podologia Ciències empresarials	287 m ² Incorporava els fons de l'Escola Agrària de Manresa
Delegació del Bages de la UOC	Pública	Múltiples titulacions	35 m ² Com a Centre de suport ofereix també serveis d'assessorament

Taula 1. Característiques de les biblioteques universitàries de Manresa que s'integraven

⁴ «L'antic escorxador de Manresa serà aviat la primera biblioteca interuniversitària d'Espanya» [en línia]. Barcelona: Canal 324, 9 de novembre de 2006. [Consulta: 30/11/2015]

3. El projecte

3.1. Justificació

El projecte de crear una única biblioteca universitària, que englobés les biblioteques locals de cadascuna de les universitats, prenia sentit perquè es donava força a l'ensenyament universitari de la ciutat iniciant la creació d'un Campus Universitari. La proximitat dels centres universitaris fomentava un entorn propici per crear un recurs integrador: una biblioteca que suposaria una millora dels serveis d'informació i recerca adreçats a la comunitat universitària i als ciutadans

3.2. Objectius

L'objectiu general del projecte es concretava en crear una única biblioteca universitària que integrés les biblioteques de les universitats de Manresa. Per fer-ho possible calia assolir els següents objectius:

- Integrar totalment els usuaris, els recursos i els serveis de les biblioteques universitàries existents a Manresa.
- Adaptar les col·leccions, els recursos i els serveis als nous canvis per tal de cobrir les necessitats de tots els usuaris universitaris de la ciutat.
- Crear una estructura i organització eficients que integressin i unifiquessin les biblioteques ja existents.

3.3. Planificació

L'any 2001, la UPC, com a entitat que liderava el projecte de creació del la Biblioteca del Campus Universitari de Manresa, va elaborar un avantprojecte on es definien els requeriments mínims que havia de tenir l'edifici per tal de poder-hi allotjar la biblioteca integrada del Campus, establint els serveis d'aquest nou equipament i els espais necessaris per poder oferir-los amb qualitat. Amb l'arribada dels ajuts econòmics de la Generalitat i el Fons Econòmic de Desenvolupament Regional (FEDER), el 2002 la UPC va redactar el projecte de la nova biblioteca, on s'establien els objectius, els serveis que s'oferirien, i els equipaments i les col·leccions de què es disposava, i es definia quines tasques calia dur a terme per fer possible la integració de la resta d'institucions.

El 2004, quan les obres de restauració de l'edifici començaven a acabar-se, es va crear una comissió de treball de les tres institucions que formarien el Campus Universitari de Manresa (EPSEM, FUB i UOC) amb l'objectiu de resoldre la planificació, el model de gestió i el repartiment de costos de la nova biblioteca.

3.3.1. El model d'integració

Arribats a aquest punt, calia determinar quin nivell d'implicació tindria cada institució en la integració. Existeixen diversos models d'integració de biblioteques. El més acceptat en relació amb el nivell d'implicació de les

institucions és el de McNicol, que desenvolupa el seu model a partir del de Dornseif⁵. Aquest model classifica els nivells d'integració en tres grups:

El llogater (o integració mínima)	Les biblioteques estan al mateix edifici, però cadascuna té el seu propi espai definit i operen de forma totalment separada.
Els companys de pis (o integració selectiva)	Les biblioteques comparteixen la responsabilitat de la gestió i execució dels serveis i es posen d'acord en com contribuirà cadascuna perquè funcionin els serveis. Es comparteixen recursos i serveis però es conserva un grau d'independència.
El matrimoni (o integració total)	Els serveis s'integren totalment, les col·leccions són compartides, així com també el personal, l'espai, etc.

Taula 2. Model d'integració de biblioteques de McNicol⁶

En relació amb el model d'integració de la BCUM, d'una banda, la UPC assumia el lideratge i la titularitat de la biblioteca i la FUB s'integrava totalment (fusionant fons, compartint serveis i personal), mentre que, de l'altra, la UOC optava per la integració mínima, amb el seu propi espai dins la biblioteca i oferint els serveis de forma separada.

3.3.2. El pla estratègic

Un cop inaugurada la biblioteca, encara quedava pendent traçar les línies de treball. Aprofitant que des de la UPC calia redactar el pla estratègic de la biblioteca, es va elaborar el «Pla estratègic de la BCUM 2006-2010», treballat, debatut i consensuat entre tota la plantilla.

En una primera fase del pla, es va definir que la visió de la BCUM era «esdevenir el CRAI⁷ del Campus de Manresa»⁸ i que la seva missió era «organitzar i fer accessibles tots els recursos i serveis de la BCUM necessaris per desenvolupar tasques d'aprenentatge, recerca i formació continuada de les comunitats del campus universitari de Manresa».⁸

⁵ DORNSEIF, Karen. «Joint use libraries: balancing anatomy and cooperation». *Resource sharing & information networks*, vol. 15, núm. 12 (2001), p. 103-105.

⁶ McNICOL, Sarah. *Joint-use libraries : libraries for the future*. Oxford : Chandos, 2008.

⁷ Centre de Recursos per a l'Aprenentatge i la Investigació

⁸ Biblioteca del Campus Universitari de Manresa. «Pla estratègic 2006-2010». Manresa, 2006. (Material inèdit)

3.4. Articulació

3.4.1. Unificació del personal

El primer pas per a la unificació i gestió del personal va ser nomenar el cap de la BCUM. Es va acordar que seria l'aleshores directora de l'antiga biblioteca de l'EPSEM-UPC, ja que la UPC era la titular de la nova biblioteca. Més enllà de resoldre la direcció, en el moment de la integració, es va haver de fer front a diverses dificultats. En primer lloc, cadascuna de les biblioteques tenia personal contractat per a la pròpia institució d'origen amb condicions diferents. Aquest aspecte no es va canviar, però, tot i que la plantilla va continuar contractada per les institucions d'origen, va restar subordinada a la nova direcció.

D'altra banda, amb la integració hi havia duplictat de tasques i d'altres quedaven pendents d'assignació. Per fer-hi front, es va redactar el «Catàleg de tasques» en el qual es detallaven les responsabilitats de cada membre de la plantilla, els interlocutors de cada àmbit i les temàtiques d'especialització de cada bibliotecari. Malgrat això, hi havia mancances a la plantilla, ja que quedaven tasques per assignar i horaris per cobrir. Per aquest motiu, es va definir un nou organigrama que assegurés un horari ampli d'obertura i on tots els serveis quedessin coberts. Així va ser com es van crear dues noves places de treball per fer front a les mancances detectades, i es va contractar personal nou.

Malgrat tot, aquestes no eren les dificultats més grans i és que, tal com afirma Hoover, la fusió de la plantilla és una problemàtica i un dels reptes més grans de les biblioteques integrades.⁹ Fins i tot en circumstàncies on la cultura organitzacional de les biblioteques que s'integren difereix només de manera marginal, és necessari sempre consensuar actuacions per llimar aquestes diferències¹⁰. Aquest va ser un dels grans reptes de la BCUM: cada institució partia d'una manera de treballar pròpia i d'una cultura organitzativa diferent que calia unificar i consensuar de nou. Van ser necessàries reunions de coordinació per establir els procediments de treball, així com també formar el personal de la FUB per tal que coneguessin i s'adaptessin al funcionament i estructura de les biblioteques de la UPC.

3.4.2. Unificació dels serveis

Pel que fa a l'oferta de serveis, la BCUM es definia com una biblioteca oberta a la ciutat, de manera que no només podien accedir als serveis els membres de la comunitat universitària de Manresa (UPC, FUB i UOC), sinó que també

⁹ HOOVER, Cheryl. «Joint-use libraries: an annotated bibliography». *The Idaho librarian*, vol. 62, núm. 2 (2012).

¹⁰ WEAVER, Margaret. «More than the sum of its parts: a University for Cumbria». *New review of academic librarianship*, vol. 14, núm. 1-2 (2008), p. 79-94.

antics membres de la comunitat universitària, membres de la comunitat investigadora autoritzats, membres d'altres institucions i empreses que formessin part d'acords de col·laboració, estudiants de cicles educatius i altres ciutadans amb autorització prèvia de la biblioteca. Aquest fet condicionava a establir una normativa molt clara d'accés als serveis, però cada biblioteca tenia normes i procediments propis per a cadascun dels serveis. Per tant, calia definir com gestionar els serveis i amb quina normativa. Segons Palonen¹¹, això es pot fer de tres maneres:

Adoptar-ne una d'existent	Una de les biblioteques accepta les directrius de la institució titular de la biblioteca.
Crear-ne de noves	La nova biblioteca crea directrius de treball pròpies
Alternança	La nova biblioteca alterna anualment les directrius de cadascuna de les institucions a les quals dona servei

Taula 3. Model de gestió de les biblioteques integrades de Palonen

Seguint aquest model, la BCUM va acordar acceptar les directrius de la institució titular de la biblioteca (la UPC) i acollir-se a la seva normativa, però alhora, es van crear de nou els procediments de treball per a cadascun dels serveis, en un intent d'adequar-los a les diverses maneres de treballar. La contractació de personal nou va ser una gran millora per als serveis: d'una banda va permetre incrementar les hores d'obertura setmanals i en cap de setmana i, de l'altra, va permetre oferir nous serveis (sobretot a la FUB i a altres membres d'altres comunitats) i emprendre nous projectes. Calia assegurar que tant els usuaris de la FUB com de l'EPSEM-UPC tinguessin les mateixes condicions d'accés al servei. Més enllà de les normatives i procediments que ja s'han comentat, va caldre fer operatiu el carnet dels usuaris de la FUB i fer una bona difusió dels nous serveis que s'oferien a tota la comunitat universitària.

3.4.3. Unificació del catàleg

En el moment de la integració, coexistien a la biblioteca dos catàlegs independents: un de la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB), que integrava els fons de la FUB com a centre adscrit, i un de la UPC. Aquest fet, d'entrada, suposava un problema en la recerca de documents i dificultats per fer efectius els préstecs, dos problemes que calia resoldre per oferir uns serveis de més qualitat.

En primer lloc, per a la recerca de documents calia consultar els dos catàlegs: el de la UPC i el de la FUB (integrat dins el de la UAB), per tal d'assegurar-se si el document es trobava a la biblioteca. En segon lloc, en cas d'haver de fer un

¹¹ PALONEN, Vuokko; BLINNIKKA, Sirkku; OHVO, Ulla; PARIKKA, Susanna. «Joint academic libraries in Finland: different models of integration». *Mergers and alliances: the operational view and cases*, vol. 37 (2013), p. 223-242.

préstec d'un document pertanyent a una institució diferent a la de l'usuari, calia introduir l'usuari al catàleg on pertanyia el document. És per aquests motius que es va decidir unificar els catàlegs. Mitjançant un catàleg únic es garantiria la consulta a tots els fons bibliogràfics de la BCUM des d'un únic terminal i un servei de préstec de qualitat. Com que la titularitat de la biblioteca era de la UPC, es va decidir migrar el catàleg de la FUB al de la UPC. Tot i així, el projecte preveia que cada institució mantingués la propietat del seu fons, la qual cosa volia dir que calia assegurar la identificació de la institució propietària de cada exemplar.

La migració del catàleg va començar amb el contacte amb la Unitat de Recursos d'Aprenentatge del Servei de Biblioteques de la UPC i de la UAB. Per fer-lo efectiu, es va fer en dues fases: en la primera es va dur a terme la càrrega dels registres del catàleg de la FUB al catàleg de la UPC en sis lots diferents, per poder comprovar i revisar les incidències que poguessin sorgir; en la segona, es va procedir a depurar el catàleg (unificant localitzacions, contingut dels registres d'exemplar i punts d'accés de matèria, eliminant camps que no s'utilitzaven al catàleg de la UPC i depurant duplicats). Finalment, per completar la migració, es va carregar la base de dades d'usuaris de la FUB a la base de dades d'usuaris de la UPC.

3.4.4. Unificació dels fons

En el moment del trasllat, les col·leccions es van intercalar a les prestatgeries segons la Classificació Decimal Universal (CDU), tret de la de la UOC, que tenia un espai propi. Cada institució havia fet la seva adaptació de la CDU, per la qual cosa es va haver de resoldre el fet que grups de documents d'una mateixa matèria es trobaven distribuïts en seccions diferents de la biblioteca. També va aparèixer la dificultat que hi havia exemplars duplicats situats a prestatges diferents a resultes de l'adaptació feta per cada biblioteca.

Per solucionar-ho es va dur a terme un procés de detecció de duplicats i un d'anàlisi de signatures de les àrees temàtiques compartides per les institucions. Després d'aquesta anàlisi es va procedir a fer una proposta de signatures acceptades i no acceptades, i es va crear i desenvolupar una única classificació, basada en la CDU, compartida per les dues institucions. Finalment, per concloure el procés d'integració dels fons, es van canviar les signatures no acceptades al catàleg i els teixells corresponents.

3.5. Recursos necessaris

3.5.1. Recursos humans

En primer lloc, per fer efectiva la integració van ser claus els directors dels centres universitaris per a la coordinació institucional. Per tal de fer possible el trasllat, l'obertura, el funcionament diari de la biblioteca, la creació del pla estratègic i la gestió per objectius es comptava amb el personal de les

biblioteques que s'integraven (1 cap de biblioteca, 4 bibliotecaris, 1 tècnic de suport i 8 becaris). Posteriorment, com s'ha comentat abans, es van crear dues places noves per assegurar la total cobertura horària i de serveis. El personal del centre de càlcul de l'EPSEM-UPC i del servei de biblioteques de la UPC va ser el que es va fer càrrec de posar en funcionament i fer el manteniment dels equipaments informàtics. Finalment, la biblioteca disposava del personal de manteniment i neteja de l'EPSEM-UPC.

3.5.2. Recursos materials

Dins de la biblioteca es va crear un espai de recepció, un espai d'estudi, sales de treball en grup, una àrea TIC, una aula de formació, la factoria, una àrea de treball intern i l'arxiu. Es va equipar cadascun dels espais amb el mobiliari necessari per complir les necessitats i es va crear un total de 246 places de lectura.

Pel que fa als equipaments informàtics es va dotar la biblioteca de 44 ordinadors per als usuaris, 8 ordinadors per al treball intern, 4 impressores, 2 escàners, antiroboris, fotocopiadora i televisió amb vídeo. Alguns dels equipaments van ser aprofitats de les antigues biblioteques, mentre que d'altres, com els ordinadors, es van comprar.

I, per últim, el relació amb les col·leccions: l'EPSEM-UPC va aportar 10.288 monografies, 277 títols de revistes en paper i 7.000 revistes electròniques sobre enginyeria; la FUB, 11.437 monografies i 307 títols de revistes en paper sobre ciències de la salut; i la UOC 3.715 monografies i 8.599 títols de revistes electròniques.

3.5.3. Recursos econòmics

Es va disposar d'un pressupost per a l'increment de la col·lecció. Cadascuna de les institucions es feia càrrec de la compra dels documents de bibliografia bàsica, desiderates dels professors i altres documents de millora de la col·lecció de la pròpia institució. Pel que fa al pressupost de personal, cada institució es feia càrrec de la despesa del personal que tenia contractat. El pressupost de manteniment i neteja anava a càrrec de la UPC, però els darrers quatre anys la FUB i la UOC feien una aportació anual per aquest manteniment.

3.6. Avaluació

Amb la integració de les biblioteques universitàries de Manresa s'ha aconseguit:

Per a la ciutat	Esdevenir un centre de referència de la comunitat universitària en l'àmbit de l'aprenentatge i la recerca.
	Augmentar la visibilitat del campus i de la biblioteca.
En l'àmbit de la comunitat universitària	Oferir a tota la comunitat universitària i investigadora de Manresa (inclosa la que no pertany a les institucions integrades) accés directe a una oferta més àmplia de recursos i serveis, una millor col·lecció, gaudir d'un horari més extens i d'una atenció més personalitzada.
	Oferir nous serveis d'informació, formació, assessorament i recerca.
	Disposar d'un espai d'estudi i recerca més gran, més versàtil i amb noves possibilitats.
	Crear sentiment de campus universitari.
Internament	Treballar conjuntament biblioteques molt diferents.
	Enriquir-se professionalment amb l'experiència de la integració i amb l'experiència de la resta de companys.

Taula 4. Èxits aconseguits amb la integració

Tot i així, resta pendent aconseguir, d'una banda, que el personal concebi la biblioteca com un ens global i no només propi de la seva institució. De l'altra, ens falta superar la dificultat d'adequar els serveis i projectes al ritme de cada institució a la qual la biblioteca presta servei.

4. Conclusions

La creació d'una biblioteca interuniversitària ha estat un benefici en tots els sentits per a la ciutat de Manresa i per a la seva comunitat universitària i investigadora. Aquest nou equipament ha permès implementar nous programes i serveis, millorar la col·lecció i oferir una millor atenció a l'usuari amb horaris més amplis i més personal. Com s'ha fet palès, però, el procés d'integració no és gens senzill ni trivial. Ha suposat crear una estructura organitzativa més complexa, dedicar molt d'esforç i coordinació per fer realitat el projecte i molta implicació per part de tot el personal i les institucions la formen.

Com a conclusió podem dir que la creació de la BCUM ha estat un èxit gràcies a tres aspectes: en primer lloc, que el projecte fos promogut per l'Ajuntament i que les institucions creguessin en el projecte, en segon lloc, per la bona planificació (la definició clara dels objectius i les línies estratègiques per a poder-los assolir), i finalment, per la implicació, l'esforç i la bona comunicació de totes les parts implicades.

Agraïments

A tot l'equip de la Biblioteca del Campus Universitari de Manresa (Conxa Moncunill, Gemma Mujal, Mabel Barbeito, Montse Fernández, Montse Méndez, Montse Serra, Roser Gómez) per les valuoses aportacions en la redacció i revisió de l'article.

Bibliografia

- «Anuari estadístic de Manresa 2007». Manresa: Ajuntament de Manresa, 2007.
- BERRY, John N. «The San José model: Gale/Library Journal Library of the year 2004: San José Public Library and San José State University Library». *Library journal*, June 15 (2004).
- Biblioteca del Campus Universitari de Manresa. «Pla estratègic 2006-2010». Manresa, 2006. (Material inèdit)
- DORNSEIF, Karen. «Joint use libraries: balancing anatomy and cooperation». *Resource sharing & information networks*, vol. 15, núm. 12 (2001), p. 103-105.
- FLEMMING, C. «A joint university library: vision and reality». *Library management*, vol. 33, núm. 1/2 (2011), p. 95-103.
- HAYCOCK, K. «Dual use libraries: guidelines for success». *Library trends*, vol. 54, núm. 4 (2006), p. 488-500.
- HOOVER, Cheryl. «Joint-use libraries: an annotated bibliography». *The Idaho librarian*, vol. 62, núm. 2 (2012).
- JOHNSTONE, L. «Joint-use libraries: a planning checklist» [en línia]. Queensland: State Library of Queensland, 2011. [Consulta: 19/03/2015]
- JUNTUNEN, Arja; [et al.]. «Reinventing the academic library and its mission: service design in three merged Finnish libraries». *Mergers and alliances: the wider view*, vol. 36 (2013), p. 225 - 246.
- «L'antic escorxador de Manresa serà aviat la primera biblioteca interuniversitària d'Espanya» [en línia]. Barcelona: Canal 324, 9 de novembre de 2006. [Consulta: 30/11/2015]
- McNICOL, Sarah. *Joint-use libraries: libraries for the future*. Oxford: Chandos, 2008.
- PALONEN, Vuokko; BLINNIKKA, Sirkku; OHVO, Ulla, PARIKKA, Susanna. «Joint academic libraries in Finland: different models of Integration». *Mergers and alliances: the operational view and cases*, núm. 37 (2013), p. 223-242
- ROZUM, Betty; BRASSAW, Lori J. «Merging two academic libraries: finding unity from diversity while maintaining institutional identities». *Mergers and alliances: the operational view and cases*, núm. 37 (2013), p. 201 - 221.

SENN BREIVIK, P.; BUDD, L.; WOODS, R. F. «We're married! The rewards and challenges of joint libraries». *The Journal of academic librarianship*, vol. 31, núm. 5 (2005), p. 401-408.

Weaver, Margaret. «More than the sum of its parts: a university for Cumbria». *New review of academic librarianship*, vol. 14, núm. 1-2 (2008), p. 79-98.